

Bájkkeavijssa NuorttaSálto

Tæksta: Kitty Skapalen
Járggálibme: Idar Kintel

Subtsastiddje ja kultuvrraguodde Inga Vuodnabadás

Sáme kultuvrraguodde: pensjoneridum viehkkesujttár ja politihkkár, áhkko ja ávdánbukte sáme subtsastallamárvos. Arvugis, gjevras nissun Vuodnabadás.
Samisk kulturbærer: pensjonert hjelpepleier og politiker, bestemor og formidler av den samiske fortellerarven. Ei fargerik sterk kvinne fra Hellemobotn.

internáhttaskávlán Másken váttisjma, eima givseduvá, valla diedon vuojnijma vájnot vuonav sisi sijddabájkáj, mujttal sán. Sán le arvugis ulmusj, álu tjajmadallá ja sujna li moadda berustallama, duola dagu Ájluovta/Ájlatte girkko tjoaggulvisráde njunnjutjin ja ietjá rádijn ma dav tjuovvu. Sán le duodasj ælljogis guhti ájggu juohket ietjas átsádallamijs, ájádusájs ja huomahimijs. – Gá lip 70 jage vássám de le loahpe ajbigahttet, tjajmmá sán. Mán lev ihtja rabás mielajn, tjajmmá sán.

Inga viessu lahka sáme kulturárbbáj, sán subtsastallá sihke dárogiellaj ja sámeigiellaj, ja sán le máttijt jagijt berustam ávdeditjtat vuorrasap sámij dilev sebrulasjuodajn Stáhta vuorrasijrádes, Vuorrasijrádes Divtasvuonan ja berustallamijn demænsasiebren. Sán le guhkev barggam vaj Divtasvuona sáme galggi fáladagáv oadtjot ietjasa giellaj. - Iellema skávlá le álov munji áhpadam, ep goassak állásit áhpaduvá iellemin. Sán miejni vuorrasappo lij dagu “guoradalle”. – Gá vuorastuvvap de vierttip árvádallat gáktu buoremusat nagádit vaj bessat guhkev sijdan árrtot.

Girjjetjalle ja subtsastiddje Inga Karlsen almot nuppát girjev dá giese. Dá bále duolvvu mijáv gitta Australiaj.

Inga Karlsen (74) le julevsábme bajássjaddam Vuodnabadán Divtasvuonan. Sán álgij julevsáme mánágirrijn “Jávvá-viellja – mannulahka Ukrainaj” jagen 2004, gánná mijáv doalvoj dan lulleuropealasj lánndaj. Danna iejvvijin ednama vuolegijt ja sijá juhtusijt, ja dassta vat mannin tjáhkáj guhkás ierit. Nuppát girje le dal ruvva girjeoassásin ja dá bále tjuovvop svállátjoajjev gitta Australiaj. - Dán ham dássju gællásijt subtsasta, javlli áhkko. Sij lijkkuji subtsasijda ma li segadus sáme bávajs, sáme kultuvras ja miellagávádusájs. Nubbe áhkkovijs lij riek dudálasj áhkos gá sán skávláv guossidij subtsasijt subtsastittjat álles klássaj. Ja jur subtsasijt ájggu Inga ávdánbuktet. Sán le manádam sáme girjjebusaj subtsasij, mánáárdijt guossidam, læhkám subtsastallamfestiválan ja berustam máttijn ássjen. Daj berustallamijt tjadá duodas sán nuorap buolvajn le dárbo aktivuodas áhkojn ja ádjájn. - Gá ietjam áhkko munji subtsastin mán lidjiv ájnna gut sidjij subtsastalliv, de alvaduvviv. Áebá gus ieddne ja áhttje dav dagá, gatjádív. Áebá, sádja dássju njuolggá girjijis læhkába, vásstedin. Ja nav le sjaddam. Njálmalasj subtsasa duola dagu báva ja dálusj subtsasa li gáhtomin, ja vuojnne luondulasj aktijvuolta nuoraj ja vuorrasij gaskan le gáhtomin. Nuora lij mánáárdien, æjgáda bargon, ádjá ja áhko lij aktu goaden jali skihppijvieson ja le gássjelis æjvvalit doarrás áldarijs. - Mujna le ham mánávuoda bajássjaddam Vuodnabadán, sáme kulturárbev ja

ájádallamvuogev gá subtsastav dajt subtsasijt. Mánán guláj girjjetjalle Inga Karlsen dálusj subtsasijt ja bávajt vuorrasappojs, ja dá li arvusmahtám subtsasijt Jávvá-vielja birra. Dálen manádjima álu ráddnáj milta gánná asstelasj vuorrasappoijt iejvvijma gænna lidjin subtsasijis galle. Dat ájgge vuojnnet le vássám. - Ájgov vuosedit midja vuorrasappo lip ressurssa, gudi várajdaválldep kulturárbev, javllá sán.

Sán le pensjoneridum iemetsadjásasj, viehkkesujttár, juolgeterapeutta ja politihkkár, sán lij salongnæjtso Hurtigruton gánná iejvvij ietjas boadnjátjav, ja le tjállám 3 mánágirrijt ja avtav sálmav sámeigiellaj. Duodden dasi le sán tjállám “Min oppvekst som same” mij le almoduvvam Universitetsforlágas. Dánna subtsas sán duola dagu gáktu suv gállo mihttiduváj ja sán stiempelduváj gasskamærrásattjan. – Dat lij ham sieldes, valla mij viesojma buoragijt gudi

Valla vuostatjin le sán stuorra kultuvrraguodde ietjas subtsasij ja girrij baktu.

- Diedijma vierttijma sijdas jáhtet, valla árrat áhpajma eima galga mánávuoda árvot vajálduhttet, javllá sán. Ja Inga arvusmahttem le Vuodnabadán, mánávuoda rijkjan ja daj átsádallamijn majt le oadtjum duonna dánna. – Viessum lev guhka ja boandás iellemav ja lev gjittelis dan diehti, hæjtta sán.

Girjjetjalle ja subtsastiddje: Inga Karlsenin lij læhkám subtsastallambáttá mánájdá ja 250 guossijda Stokmarknesan... Ij le mige ilá binná, ij le mige ilá stuorre... **Forfatteren og fortelleren:** Inga Karlsen har hatt fortellerstunder i lavvo for barn og for 250 gjester i Stokmarknes... Ingen ting for lite, ingen ting for stort....